

Sed plane dicit quod intellegit.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. At ille pellit, qui permulcet sensum voluptate. Omnes enim iucundum motum, quo sensus hilaretur. Age, inquires, ista parva sunt. Duo Reges: constructio interrete. Quis non odit sordidos, vanos, leves, futiles? Ille vero, si insipiens-quo certe, quoniam tyrannus -, numquam beatus; Theophrastus mediocriterne delectat, cum tractat locos ab Aristotele ante tractatos? Nec vero pietas adversus deos nec quanta iis gratia debeatur sine explicatione naturae intellegi potest. Quod autem patrocinium aut quae ista causa est voluptatis, quae nec testes ullos e claris viris nec laudatores poterit adhibere? Restincta enim sitis stabilitatem voluptatis habet, inquit, illa autem voluptas ipsius restinctionis in motu est. Non enim solum Torquatus dixit quid sentiret, sed etiam cur. Ita est quoddam commune officium sapientis et insipientis, ex quo efficitur versari in iis, quae media dicamus. Sed tamen intellego quid velit.

At ille non pertimuit saneque fidenter: Istis quidem ipsis verbis, inquit; Huic ego, si negaret quicquam interesse ad beate vivendum quali uteretur victu, concederem, laudarem etiam; Earum etiam rerum, quas terra gignit, educatio quaedam et perfectio est non dissimilis animantium. Oculorum, inquit Plato, est in nobis sensus acerrimus, quibus sapientiam non cernimus. Quaero igitur, quo modo hae tantae commendationes a natura profectae subito a sapientia relictae sint. Quod cum accidisset ut alter alterum necopinato videremus, surrexit statim. Facit igitur Lucius noster prudenter, qui audire de summo bono potissimum velit; Quem quidem vos, cum improbis poenam proponitis, inpetibilem facitis, cum sapientem semper boni plus habere vultis, tolerabilem.

Ut proverbium non nulla veriora sint quam vestra dogmata.

Si enim non fuit eorum iudicii, nihilo magis hoc non addito illud est iudicatum-. Sin te auctoritas commovebat, nobisne omnibus et Platoni ipsi nescio quem illum anteponebas?

Satis est tibi in te, satis in legibus, satis in mediocribus amicitiiis praesidii. Videamus animi partes, quarum est conspectus illustrior; Dolere malum est: in crucem qui agitur, beatus esse non potest. Quid, si reviviscant Platonis illi et deinceps qui eorum auditores fuerunt, et tecum ita loquantur? Quae est quaerendi ac disserendi, quae logikh dicitur, iste vester plane, ut mihi quidem videtur, inermis ac nudus est. Hoc enim constituto in philosophia constituta sunt omnia. Si est nihil nisi corpus, summa erunt illa: valitudo, vacuitas doloris, pulchritudo, cetera. Modo etiam paulum ad dexteram de via declinavi, ut ad Pericli sepulcrum accederem. Quae diligentissime contra Aristonem dicuntur a Chryippo. Cuius similitudine perspecta in formarum specie ac dignitate transitum est ad honestatem dictorum atque factorum.

Cur igitur easdem res, inquam, Peripateticis dicentibus verbum nullum est, quod non intellegatur?

Nihilne te delectat umquam -video, quicum loquar-, te igitur, Torquate, ipsum per se nihil delectat? Quae iam oratio non a philosopho aliquo, sed a censore opprimenda est. Iam doloris medicamenta illa Epicurea tamquam de narthecio proment: Si gravis, brevis; Quaeque de virtutibus dicta sunt, quem ad modum eae semper voluptatibus inhaerent, eadem de amicitia dicenda sunt. Et quod est munus, quod opus sapientiae? Quae cum dixisset paulumque institisset, Quid est? Sin eam, quam Hieronymus, ne fecisset idem, ut voluptatem illam Aristippi in prima commendatione poneret.

Quid ergo dubitamus, quin, si non dolere voluptas sit summa, non esse in voluptate dolor sit maximus? Sed

ad haec, nisi molestum est, habeo quae velim. Non ego tecum iam ita iocabor, ut isdem his de rebus, cum L. Idem iste, inquam, de voluptate quid sentit? Nam si +omnino nos+ neglegemus, in Aristonea vitia incidemus et peccata obliviscemurque quae virtuti ipsi principia dederimus; Illud mihi a te nimium festinanter dictum videtur, sapientis omnis esse semper beatus; Ut enim consuetudo loquitur, id solum dicitur honestum, quod est populari fama gloriosum. Atqui iste locus est, Piso, tibi etiam atque etiam confirmandus, inquam; Sed erat aequius Triarium aliquid de dissensione nostra iudicare.

Nondum autem explanatum satis, erat, quid maxime natura vellet. Quia, cum a Zenone, inquam, hoc magnifice tamquam ex oraculo editur: Virtus ad beate vivendum se ipsa contenta est, et Quare? Quorum sine causa fieri nihil putandum est. Eadem nunc mea adversum te oratio est. Levatio igitur vitiorum magna fit in iis, qui habent ad virtutem progressionis aliquantum. Qui autem esse poteris, nisi te amor ipse ceperit?

Nec lapathi suavitatem acupenseri Galloni Laelius anteponebat, sed suavitatem ipsam neglegebat;

Itaque multi, cum in potestate essent hostium aut tyrannorum, multi in custodia, multi in exilio dolorem suum doctrinae studiis levaverunt. Themistocles quidem, cum ei Simonides an quis alius artem memoriae polliceretur, Oblivionis, inquit, mallet. Verum esto: verbum ipsum voluptatis non habet dignitatem, nec nos fortasse intellegimus. Quem ad modum quis ambulet, sedeat, qui ductus oris, qui vultus in quoque sit? Sed quot homines, tot sententiae; Non quaeritur autem quid naturae tuae consentaneum sit, sed quid disciplinae.

Nihil enim desiderabile concupiscunt, plusque in ipsa iniuria detrimenti est quam in iis rebus emolumenti, quae pariuntur iniuria. Hoc loco tenere se Triarius non potuit. Aliter enim explicari, quod quaeritur, non potest. Res enim concurrent contrariae. Hoc est non modo cor non habere, sed ne palatum quidem. Miserum hominem! Si dolor summum malum est, dici aliter non potest. Cum id quoque, ut cupiebat, audivisset, evelli iussit eam, qua erat transfixus, hastam. Nec vero umquam summum bonum assequi quisquam posset, si omnia illa, quae sunt extra, quamquam expetenda, summo bono continerentur. Sed eum qui audiebant, quoad poterant, defendebant sententiam suam. Heri, inquam, ludis commissis ex urbe profectus veni ad vesperum. Quamvis enim depravatae non sint, pravae tamen esse possunt. Quid, quod homines infima fortuna, nulla spe rerum gerendarum, opifices denique delectantur historia?

Nemo nostrum istius generis asotos iucunde putat vivere. Te ipsum, dignissimum maioribus tuis, voluptasne induxit, ut adolescentulus eriperes P. Vos autem cum perspicuis dubia debeatis illustrare, dubiis perspicua conamini tollere. Nam, ut sint illa vendibilia, haec uberiora certe sunt. Alii rursum isdem a principiis omne officium referent aut ad voluptatem aut ad non dolendum aut ad prima illa secundum naturam optinenda. Ergo infelix una molestia, felix rursus, cum is ipse anulus in praecordiis piscis inventus est? Qua igitur re ab deo vincitur, si aeternitate non vincitur? An potest, inquit ille, quicquam esse suavius quam nihil dolere? Atqui haec patefactio quasi rerum opertarum, USD1772 cum quid quidque sit aperitur, definitio est. Ille vero, si insipiens-quo certe, quoniam tyrannus -, numquam beatus; Cenasti in vita numquam bene, cum omnia in ista Consumis squilla atque acupensere cum decimano.

Sed quanta sit alias, nunc tantum possitne esse tanta. Et si turpitudinem fugimus in statu et motu corporis, quid est cur pulchritudinem non sequamur? Scripta sane et multa et polita, sed nescio quo pacto auctoritatem oratio non habet. Vide, ne etiam menses! nisi forte eum dicis, qui, simul atque arripuit, interficit. Sapiens autem semper beatus est et est aliquando in dolore; Quae autem natura suae primae institutionis oblita est? Nihil minus, contraque illa hereditate dives ob eamque rem laetus. Rapior illuc, revocat autem

Antiochus, nec est praeterea, quem audiamus.

Cum id fugiunt, re eadem defendunt, quae Peripatetici, verba. Placet igitur tibi, Cato, cum res sumpseris non concessas, ex illis efficere, quod velis? Nihil acciderat ei, quod nollet, nisi quod anulum, quo delectabatur, in mari abiecerat. Sin ea non neglegemus neque tamen ad finem summi boni referemus, non multum ab Erilli levitate aberrabimus. Mihi quidem Antiochum, quem audis, satis belle videris attendere. Et ille ridens: Age, age, inquit, -satis enim scite me nostri sermonis principium esse voluisti-exponamus adolescenti,. Scio enim esse quosdam, qui quavis lingua philosophari possint; Septem autem illi non suo, sed populorum suffragio omnium nominati sunt. Sed quoniam et advesperascit et mihi ad villam revertendum est, nunc quidem hactenus;

Ex rebus enim timiditas, non ex vocabulis nascitur.

Graecum enim hunc versum nostis omnes-: Suavis laborum est praeteritorum memoria. Fortes viri voluptatumne calculis subductis proelium ineunt, sanguinem pro patria profundunt, an quodam animi ardore atque impetu concitati? Audax negotium, dicerem impudens, nisi hoc institutum postea translatum ad philosophos nostros esset. Haec qui audierit, ut ridere non curet, discedet tamen nihilo firmior ad dolorem ferendum, quam venerat. Vos autem cum perspicuis dubia debeatis illustrare, dubiis perspicua conamini tollere. Nec vero sum nescius esse utilitatem in historia, non modo voluptatem.

Servari enim iustitia nisi a forti viro, nisi a sapiente non potest. Tu autem negas fortem esse quemquam posse, qui dolorem malum putet. Nam de isto magna dissensio est.

Verum hoc idem saepe faciamus. Itaque ne iustitiam quidem recte quis dixerit per se ipsam optabilem, sed quia iucunditatis vel plurimum afferat. Polemoni spa et iam ante Aristoteli ea prima visa sunt, quae paulo ante dixi. Num igitur utiliorem tibi hunc Triarium putas esse posse, quam si tua sint Puteolis granaria?

Quae enim adhuc protulisti, popularia sunt, ego autem a te elegantiora desidero. Ut necesse sit omnium rerum, quae natura vigeant, similem esse finem, non eundem. Bene facis, inquit, quod me adiuvas, et istis quidem, quae modo dixisti, utar potius Latinis, in ceteris subvenies, si me haerentem videbis. Ego quoque, inquit, didicerim libentius si quid attuleris, quam te reprehenderim. Quid autem habent admirationis, cum prope accesseris? Res tota, Torquate, non doctorum hominum, velle post mortem epulis celebrari memoriam sui nominis. Quis Pullum Numitorium Fregellanum, proditorem, quamquam rei publicae nostrae profuit, non odit? Voluptatem cum summum bonum diceret, primum in eo ipso parum vidit, deinde hoc quoque alienum; Immo sit sane nihil melius, inquam-nondum enim id quaero-, num propterea idem voluptas est, quod, ut ita dicam, indolentia? Quem quidem vos, cum improbis poenam proponitis, inpetibilem facitis, cum sapientem semper boni plus habere vultis, tolerabilem. Huic ego, si negaret quicquam interesse ad beate vivendum quali uteretur victu, concederem, laudarem etiam; P357 Quis negat?

Quid enim me prohiberet Epicureum esse, si probarem, quae ille diceret? Tantum dico, magis fuisse vestrum agere Epicuri diem natalem, quam illius testamento cavere ut ageretur. Illud mihi a te nimium festinanter dictum videtur, sapientis omnis esse semper beatus; Ego autem tibi, Piso, assentior usu hoc venire, ut acrius aliquanto et attentius de claris viris locorum admonitu cogitemus. Iam quae corporis sunt, ea nec auctoritatem cum animi partibus, comparandam et cognitionem habent faciliorem. Atque his de rebus et splendida est eorum et illustris oratio. Et quod est munus, quod opus sapientiae? Quis enim est, qui non videat haec esse in natura rerum tria?

Non enim, si omnia non sequebatur, idcirco non erat ortus illinc. Et summatim quidem haec erant de corpore animoque dicenda, quibus quasi informatum est quid hominis natura postulet. Quam tu ponis in verbis, ego positam in re putabam. Qualis ista philosophia est, quae non interitum afferat pravitatis, sed sit contenta mediocritate vitiorum? Quis enim confidit semper sibi illud stabile et firmum permansurum, quod fragile et caducum sit? Immo vero, inquit, ad beatissime vivendum parum est, ad beate vero satis. Callipho ad virtutem nihil adiunxit nisi voluptatem, Diodorus vacuitatem doloris. Sed quamquam negant nec virtutes nec vitia crescere, tamen utrumque eorum fundi quodam modo et quasi dilatari putant. Claudii libidini, qui tum erat summo ne imperio, dederetur. Nihil sane. Deinde concludebas summum malum esse dolorem, summum bonum voluptatem! Lucius Thorius Balbus fuit, Lanuvinus, quem meminisse tu non potes. Ergo omni animali illud, quod appetiti positum est in eo, quod naturae est accommodatum. Quae hic rei publicae vulnera inponebat, eadem ille sanabat.

Etenim semper illud extra est, quod arte comprehenditur.

Sed non sunt in eo genere tantae commoditates corporis tamque productae temporibus tamque multae. Ita multa dicunt, quae vix intellegam. Satis est tibi in te, satis in legibus, satis in mediocribus amicitiiis praesidii. Cenasti in vita numquam bene, cum omnia in ista Consumis squilla atque acupensere cum decimano. Vitae autem degendae ratio maxime quidem illis placuit quieta. Qui potest igitur habitare in beata vita summi mali metus? Aperendum est igitur, quid sit voluptas; Quippe: habes enim a rhetoribus; Erillus autem ad scientiam omnia revocans unum quoddam bonum vidit, sed nec optimum nec quo vita gubernari possit. Quid affers, cur Thorius, cur Caius Postumius, cur omnium horum magister, Orata, non iucundissime vixerit? Voluptatem cum summum bonum diceret, primum in eo ipso parum vidit, deinde hoc quoque alienum; Sed haec ab Antiocho, familiari nostro, dicuntur multo melius et fortius, quam a Stasea dicebantur.

Habent enim et bene longam et satis litigiosam disputationem.

Hinc ceteri particulas arripere conati suam quisque videro voluit afferre sententiam. Praetereo multos, in bis doctum hominem et suavem, Hieronymum, quem iam cur Peripateticum appellem nescio. In motu et in statu corporis nihil inest, quod animadvertendum esse ipsa natura iudicet? Quod cum dixissent, ille contra. Sic est igitur locutus: Quantus ornatus in Peripateticorum disciplina sit satis est a me, ut brevissime potuit, paulo ante dictum. Respondent extrema primis, media utrisque, omnia omnibus. Fatebuntur Stoici haec omnia dicta esse praeclare, neque eam causam Zenoni desciscendi fuisse.